

De Koude Oorlog: het begin (les 10 – 6des)

1

De Koude Oorlog: het begin

1. Samenwerking slaat om in wantrouwen in 1945

- => Tijdens WO 2: USSR en VSA werken samen tegen Duitsland
- => In de loop van 1945: wantrouwen en spanning stijgt door:
 - > ideologische verschillen
 - > uitblijvend akkoord over indeling van Europa (bv. Polen)
- => De spanning en het wantrouwen kwamen voor het eerst boven water tijdens twee conferenties die georganiseerd werden in 1945
 - a. Conferentie van Jalta (februari 1945)
 - b. Conferentie van Potsdam (juli 1945)

2

De Koude Oorlog: het begin

a. Conferentie van Jalta (Oekraïne – februari 1945)

- => Toekomstige overwinnaars (the big three) vergaderen:
 - > USSR: Stalin
 - > VSA: Roosevelt
 - > UK: Churchill

3

geschiedenis **De Koude Oorlog: het begin**

=> Doel: de (re)organisatie van Europa na de val van Nazi-Duitsland

=> Voornaamste beslissingen van de conferentie van Jalta

- > onvoorwaardelijke overgave van Duitsland zou geëist worden
- > opdeling van Duitsland en Berlijn in 4 zones
- > USSR beloofde lid te worden van de VN
- > vrije verkiezingen in de bevrijde landen
- > steun van Rusland aan USA in strijd tegen Japan

Discussiepunt: o.a. Polen

Beeldfragment 10-01: Conferentie van Jalta

sint-rita

4

geschiedenis **De Koude Oorlog: het begin**

b. Conferentie van Potsdam (Duitsland – juli 1945)

=> nieuwe situatie en nieuwe verhoudingen

- > USA: Roosevelt was overleden
Truman was nieuwe president
Truman, een anti-communist, vertrouwde Stalin niet
atoombom met succes getest
- > UK: Churchill had de verkiezingen verloren
Attlee was nieuwe eerste minister
- > USSR: Stalin
streefde naar wereldhegemonie van communisme
bijna heel Oost-Europa veroverd

sint-rita

5

geschiedenis **De Koude Oorlog: het begin**

- > Polen
- > Hongarije
- > Tsjecho-Slowakije
- > Roemenie
- > Bulgarije
- > Oostelijk Duitsland

=> Er werden communistische regimes geïnstalleerd
=> USSR – satellietstaten

=> Discussiepunt bleef ondermeer opnieuw Polen

=> Spanning van de Koude Oorlog wordt voelbaar

Beeldfragment 10-02: Conferentie van Potsdam

sint-rita

6

De Koude Oorlog: het begin

7

De Koude Oorlog: het begin

2. De spanning stijgt

=> De spanning stijgt als blijkt dat Stalin niet van plan is om vrije verkiezingen te organiseren in de bevrijde Oost-Europese landen

=> Ook in Duitsland en Berlijn neemt de spanning toe

Beeldfragment 10-03: Het verwoeste Berlijn

=> Na hun overwinning verdeelden de overwinnaars Duitsland en Berlijn in 4 zones:

- > Amerikaanse zone
- > Britse zone
- > Franse zone
- > Russische zone

8

De Koude Oorlog: het begin

9

De Koude Oorlog: het begin

- => De Russen en Fransen plunderen hun zone
- => In de Amerikaanse en Britse zones wordt aan de wederopbouw gewerkt
- => 1946: > VSA en UK voegen hun zones samen tot de Bizone
 - > Churchill spreekt voor de eerste keer over een ijzeren gordijn (iron curtain) tussen het communistisch blok en het westen

Beeldfragment 10-04: Iron Curtain speech van Churchill

10

De Koude Oorlog: het begin

3. De Koude Oorlog is een feit met de Truman doctrine (1947)

- => Maart 1947: de Truman doctrine wijzigt het beleid van de VSA ten opzichte van de USSR
 - > voor de Truman doctrine: vriendschappelijk
 - > na de Truman doctrine: isoleren, indijken van de expansiedrang van de USSR

Beeldfragment 10-05: Truman doctrine

11

De Koude Oorlog: het begin

TRUMAN:

'Nu staat elk land voor de keuze tussen twee levenswijzen. Die keuze is maar al te vaak niet vrij. De eerste levenswijze is gebaseerd op de wil van de meerderheid: een regering die aan het volk verantwoording moet afleggen, vrije verkiezingen, individuele vrijheid, vrijheid van meningsuiting en godsdienst en geen politieke onderdrukking.

De tweede levenswijze is gebaseerd op de wil van de minderheid met geweld aan de meerderheid opgelegd. Ze berust op terreur en onderdrukking, een gecontroleerde radio en pers, gemanipuleerde verkiezingen en onderdrukking van de persoonlijke vrijheden.

Ik geloof dat de VS steun moet verlenen aan vrije volken die zich verzetten tegen pogingen om hen te onderwerpen door gewapende minderheden of door druk van buitenaf. Onze hulp moet eerst economisch en financieel zijn, om zo een economische stabiliteit en een evenwichtige politieke ontwikkeling te bevorderen.'

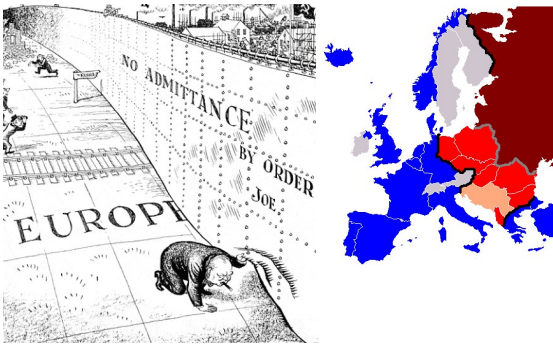
12

De Koude Oorlog: het begin

- => De Koude oorlog is een feit
- => De wereld was verdeeld in 2 blokken
- => Europa werd gescheiden door een ijzeren gordijn (iron curtain)
 - > Oost-Europa: communistische dictaturen
 - > West-Europa: democratisch verkozen regimes
- => Aanhoudende spanning tussen beide blokken:
 - > politiek
 - > economisch
 - > militair
 - > cultureel
 - > sportief
 - > ...

13

De Koude Oorlog: het begin

14

De Koude Oorlog: het begin

15
